

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**De Jure Rerum Ecclesiasticarum Ad Germaniae Catholicae
Principia Et Usum Pars ...**

Complectens Sectionem III. & IV.

Zech, Franz Xaver

Ingolstadii, 1762

Titulus VI. De Deposito.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68067](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68067)

præfigit, censeri, communius do-
 cetur, cum eorum personis, aut
 bonis patrimonialibus nulla legatur
 data exemptio. Si autem Prælatus
 nomine Ecclesiæ spe futura nume-
 rationis tradidit Chirographum, quo
 Mutuum acceptum fatetur, videtur
 probabilius habere exceptionem non
 tantum ad biennium, sed saltem ad
 decennium: hoc enim tempus con-
 ceditur exceptioni Dotis non nu-
 meratæ 34.): a dote autem ad Ec-
 clesiam bonum ducitur argumen-
 tum 35.).

TITULUS VI. DE DEPOSITO.

Confer. Lib. 3. Decretal. Tit. 16.

§. 280.

Depositi **D**EPPOSITUM est Contractus 36.) bo-
Definitio næ fidei, quo res alicui gratis
Et Di- custodienda traditur ea lege, ut ea-
visio: dem

-
- 34.) Auth. fin. C. de Dote cauta &c.
 35.) EVERARDUS in Loc. argum. legal.
 Loc. 60. a dote ad piam causam.
 36.) Agitur hoc loco de Deposito *Conven-*
tionali: nam Depositem *Judiciale* vel
sequestrarium non est hujus loci, quare
 do

dem in specie ad deponentis arbitrium restituatur 37.). Aliud est *Voluntarium*, quod absque periculo urgente fit: aliud *Necessarium* vel *Miserabile*, ad quod cogit instans periculum rei perdendæ, scilicet causa tumultus, incendii, ruinae, aut naufragii 38.). *Regulare* est, quod servat naturam Depositi, nec alium habet admixtum Contractum. *Irregularare* est, quod de alio Contractu aliquid participat e. g. de Mutuo, vel de Locatione.

§. 281. Substantialia hujus Contractus sunt I. Utriusque consensus satis manifestatus, & intentio, qua contrahentes volunt rem pro deposito habere 39.). II. Traditio rei

G g mo-

do scilicet res litigiosa usque ad causæ decisionem, vel sistendarum usurarum gratia, traditur Judici vel sequestri. Singularem Dissertationem de Deposito Juris videre licet apud LAUTERBACH Vol. II. Disput. 63.

37.) Leges eodem sensu sumunt commendare & deponere. L. 24. ff. depositi. l. 186, de Verb. signif.

38.) L. 1. §. 1. ff. Depositi.

39.) Non sufficit, si quis ponat rem in deposito

De Jure Rev. Eccles. Pars poster.

mobiliſ vel immobiliſ 40.) ; propriæ vel etiam alienæ, modo non deponatur apud rei dominum: hic enim actione Depositi non tenetur, modo conſtet, vel in continenti probari poſſit dominium. III. Ut tradatur & accipiatur res cuſtodix cauſa 41.). IV. Obligatio reſtituendi, ex ſumma æquitate, quam exigat bona fides. Hanc tamen æquitatem æſtimamus non ad merum juſ gentium,

mo vel cubiculo alterius ſcientis & patientis, niſi iſte ratione officii ſit obligatus, ut caupo, ſtabularius, nauta; vel ſaltem taceat, quando deponens dicit, ſe rem ipſius cuſtodix committere.

40.) Non extat exemplum rei immobiliſ depositæ in Legibus Romanis, quia exempla plerumque ſumuntur ex eis, quæ regulariter contingunt. Habemus tamen ſtatutum in Cod. Civ. Bavar. p. 4. c. 2. §. 7. n. 2.

41.) Unde res deposita nunquam poteſt præſcribi, etiam tempore longiſſimo, quia Depositarius non poteſt velle poſſidere rem ut ſuam: ipſius hæres habet implicite animum rem tenendi, quem habuit deſunctus: ſolo autem animo nemo poteſt ſibi mutare cauſam poſſeſſionis, niſi interveniat actus aliquis, quo intervertatur poſſeſſio domini.

tium, sed cum præceptis civilibus & prætoriiis. Veluti reus capitalis iudicii deposuit apud te centum: ejus bona publicata sunt. Si tantum naturale & gentium jus intuemur; ei qui dedit, restituenda sunt; si civile jus & legum ordinem; magis in publicum deferenda sunt. Similiter latro spolia, quæ mihi abstulit, posuit apud Sejum inscium de malitia deponentis: si per se dantem accipientemque intuemur, hæc est bona fides, ut commissam rem recipiat is, qui dedit: si totius rei æquitatem, quæ ex omnibus personis, quæ negotio isto continguntur, impletur, mihi reddenda sunt. Unde infertur, hanc esse justitiam, quæ suum cuique ita tribuit, ut non distrahatur ab ullius personæ justiore repetitione 42.).

§. 282. Naturalia Depositi sunt I. Et Naturalia
Ut Contractus sit gratuitus. Si tamen adjicitur pactum de mercede, propterea non cessat esse depositum, modo fuerit animus deponendi: miscetur tamen aliquid de Locatione,

G g 2

42. Hoc modo eleganter discurret & concludit JC.tus L. 31. ff. Depositi.

ne, & ideo præstari debet culpa, quam alias præstat Locator operæ. Honorarium autem nullo modo repugnat Deposito. II. Quæ accedunt rei depositæ, non censentur deposita, nisi de intentione contrahentium constet 43.), quæ communiter censetur esse, ut si cista clausa deponatur, etiam res in illa repositæ censentur depositæ 44.). Cum enim ex una parte depositarius nullum exinde habeat commodum; ex altera parte multis privilegiis gaudeat deponens; & iudicium quoque depositi, si quis de dolo condemnatur, reddat infamem: hinc obligatio est restringenda, nec ultra manifestatam intentionem extendenda 45.). III. Ut Depositarius non utatur re deposita sine consensu

43.) Si homo vestitus deponatur, vestis non est deposita: nec si equus cum capistro; nam solus equus depositus est. L. I. §. 5. ibid.

44.) L. I. §. 41. ibid.

45.) Ex his facile patet ratio discriminis: cur in emptione censentur venire etiam accessoria, secus in Deposito.

sensu deponentis, alias committit furtum usus 46.)

§. 283. IV. Ut periculum spectet *Hujus* ad deponentem, si pereat res depo- *Contra-* sita casu fortuito, vel culpa levi De- *aus,* positarii, præsertim si iste in rebus suis custodiendis sit negligens, quia Deponens suæ facilitati debet imputare, qui negligenti amico rem custodiendam tradit 47.); quilibet enim tenetur rem custodire *ad suum modum* 48.). Cum igitur ex deposito nulla utilitas redundet in Depositarium, tenebitur iste solum ex dolo & culpa lata juxta vulgatas regulas, nisi ad majorem diligentiam se sponte obstrinxerit 49.). Nulla autem committitur culpa, si Depositarius præferat res suas rebus depositis, quando utrasque servare non potest. V.

G g 3 Ut

46.) §. 6. Inst. de obligat. quæ ex delict. nasc. l. 29. ff. Depositi.

47.) §. 3. Inst. quib. mod. re contrah. oblig.

48.) L. 32. ff. deposit.

49.) In Bavaria tenetur Depositarius semper ex culpa levi: & ex levissima, si se obtulit. Cod. Civ. Bav. p. 4. c. 2. §. 74 n. 7.

Ut re deposita, statim Depositarius possit conveniri ad illius rei restitutionem § 0.) cum omni causa, fructibus &c. § 1.). Si conventum fuerit de certo tempore, factum id esse censetur in favorem Deponentis, qui favori suo renunciare potest. Restituenda autem res est illi, qui deposuit. Si plures sint Deponentes, potest unicuique restitui Depositum pro rata: si ad plures pro indiviso pertineat res individua, potest uni restitui sub præstita satisfactione, quando omnium præsentia difficulter haberi potest § 2.). VI. Ut restitu-

50.) Si Deposito aliquid de Mutuo ex pacto mixtum fuerit, mora aliqua concedenda est, uti de Mutuo dici solet.

51.) L. 1. §. 24. ff. Depositi. Actione Depositi petitur res cum accessoriis, licet hæc proprie non sint deposita.

52.) L. 14. ibid. Titius & Cajus fratres peregre discessuri deponunt pretiosas gemmas apud mercatorem, ea lege, ut neutri redderentur, nisi præsentem & volente altero. Redit Titius, ostenditque literis de morte Caij fratris, repetit depositum & recipit. Paulo post redit & Cajus: ac intellecto dolo fra-

De Deposito. 463

stituat^r res eadem in specie. Nam si detur expressa vel tacita licentia 53.) utendi re fungibili deposita, fit quidem Depositum *Irregulare*, utpote participans aliquid de Mutuo: nihilominus cum fuerit in principio animus deponendi, manet revera Depositum, eique competunt omnia Depositi privilegia, adeo ut secundum pactum adjectum, usuræ quoque actione depositi peti possint, quamvis ejusmodi contractus pecuniæ depositæ modum excedat, &

G g 4 no-

tris, Mercatorem arguit de lege Deposito adjecta non servata, sibi que Damnum resarciri petit. Mercator de utriusque fratris fide bona dubitans, eludit petitionem Caj, dicendo, se juxta initam conditionem non redditurum gemmas, nisi utroque fratre præsentem; quæreret igitur Cajus fratrem suum, simul cum ipso recepturus depositum. Sic fraus potuit eludi: revera Mercator fictis literis non facile debuisset fidem habere, nec depositum uni reddere absque autoritate Magistratus.

53.) Tacita licentia censetur dari, quando deponitur pecunia numerata, neque clausa, neque obsignata: nisi sint Nummi singularis notæ, quos Deponens asservatos velit (*Schatz-Geld*).

notissimos Depositi terminos egrediatur (54.). VII. Ut Depositarius servetur indemnis, illique refarcitur damnum dolo deponentis, vel quacunque culpa etiam levissima datum, ac refundantur impensæ in con-

54.) L. 24. 25. 26. §. 1. ff. Depositi. In hoc casu, quo conceditur expressa vel tacita licentia utendi pecuniis depositis, periculum non transfertur in Depositarium, donec uti coeperit, juxta L. 10. ff. de reb. credit. sed juxta Cod. Civ. Bav. p. 4. c. 2. §. 8. mox a tempore depositionis. Non tamen facile debet præsumi mutuum, ne Depositarius teneatur ad casum fortuitum. Si miles ad bellum profecturus pecuniam numeratam apud fratrem suum hac lege deposuerit, ut si in prælio decefferit, illa pro salute animæ suæ in pauperes distribuatur: si autem incolumis rediret, sibi restitueretur; non intelligitur voluisse dominum transferre: neque enim verisimile est, fratrem, qui pecuniæ custodiam suscepit, & fratri beneficium præstitit, de casu fortuito se voluisse obligare, quam obligationem subiisset, si dominium pecuniæ acquisivisset. Ita Card. MANTICA de tacit. & ambig. Convent. lib. 10. tit. 3. n. 31.

conservationem rei depositæ necessario factæ 55.).

§. 284. Inter Privilegia Depositi numeratur, quod ob exuberantiam bonæ fidei non detur compensatio in re deposita 56.), etiamsi res omnes deponentis, & hinc ipsa etiam res deposita sit hypothecata 57.). Retentio tamen rei depositæ admitti potest pro expensis necessariis factis ratione depositi 58.). Item Depo-
Privilegia Depositi:
nens consumpto Deposito habet personale privilegium, quo saltem aliis Chirographariis præponitur 59.): si autem extet Deposito, habet jus separationis. Præterea licet Depositarius ordinarie casum fortuitum præstare non teneatur, nihilominus singularis est dispositio Legis pro casu, quo res deposita fuit vendita, dein iterum recuperata a depositario;

G g 5 de-

55.) L. 23. ff. Depositi.

56.) L. 11. C. Depositi. L. fin. C. de Compensat.

57.) Aliud est, si ipsa res deposita specialiter sit oppignorata.

58.) Vid. VINNIUS Select. quæst. lib. 1. c. 51.

59.) L. 8. ff. Depositi.

demum absque ejusdem culpa perire
teneri enim eum depositi statuitur
60.).

*Actio-
nes.*

§. 285. Ex obligationibus Depon-
nentis & Depositarii nascitur *actio*
Depositum, & quidem Deponenti *Di-*
recta adversus Depositarium, ut rem
depositam repetenti restituat inte-
gram in specie, simulque pretium
deteriorationis, vel rei æstimationem
præstet, si deteriorata vel deperdita
fuerit ipsius dolo, vel culpa lata.
Depositario autem *Contraria* contra
deponentem, ut servetur indemnitas.
Actio *Directa* id habet præ *Contra-*
ria speciale, ut faciat depositarium
infamem, qui rem depositam dolo-
se negans, aut restituere recusans,
de dolo convincitur 61.); ille etiam
qui perfide inficiatur *Depositum* mi-
serabile, condemnetur in duplum
62.).

60.) L. I. §. 25. *ibid. si rem depositam ven-*
didisti, eamque postea redemisti in cau-
sam depositi: etiam si sine dolo malo po-
stea perierit: teneri te depositi: quia si-
mel dolo fecisti, cum venderes.

61.) §. 2. *Inst. de poen. temere litig. l. 10.*
C. depositi.

62.) Insuper in Depositi actione directa in litem juratur 63.) fecus in contraria 64.)

§. 286. Circa Depositum ab Ecclesia acceptum notatur, quod Ecclesia non teneatur, si Clericus vel Religiosus Depositum accepit sine consensu Capituli, nisi facta sit ditior, sicuti idem dicitur de Pupillo.

Dein

62.) L. 1. §. 1. ff. Depositi. Hodie poena est arbitraria.

63.) L. 1. §. 26. ibid. casus est, quando deposita fuit cista clausa, ignorante depositario, quid intus seruetur, nunc autem res omnes non amplius in ea reperiantur: si quidem cista adhuc clausa restituatur, probari debet culpa Depositarii: si vero cista deprehendatur reserata; aut deprehendatur vestigium reserationis factae; tunc deponens admittitur ad iuramentum, quo dicit, quid in cista fuerit, quia praesumptio staret contra Depositarium: extra talem praesumptionem non admittitur iuramentum, sed alia afferri debet probatio de rebus ibi contentis.

64.) L. 5. ibid.

65.) C. 1. de Deposit.

Præter Commentatores in Concordantes Titulos Juris Canonici, Digestorum & Codicis, fusius materiam Depositi exponunt

Dein experientia priorum annorum docuit, Monasteria & Ecclesias nec velle, nec solere se obligare ad omnia depositarii onera in custodiendis rebus, quæ tempore belli inferuntur tanquam in Asylum; quando occasione talium rerum incurrerent majus rerum suarum periculum. Unde ejusmodi bona in Templo vel Monasterio reposita, rationem depositi proprie non habent.

TITULUS VII. DE MANDATO.

Conf. Lib. I. Decretal. tit. 38. Sext. tit. 19. Clement. tit. 10.

§. 287.

Mandati natura: **M**andatum 66.) est Contractus consensualis, quo alteri negotium gratis gerendum, committitur, & ab altero suscipitur. Originem

ponunt *Card. MANTICA* de tacit. & ambig. *Convent.* libro X. *MAULIUS* Thesaur. pract. Rubr. de Deposito. *SAMUEL STRYKIUS* de Cautelis Contract. Sect. 2. c. 3. *LAUTERBACH* Dissert. Acad. Vol. IV. fol. 1312. seqq. 66.) Dicitur a *manus datione*, nam manus dextram Fidei sacram faciebant Veteres.